

รูปหอมไทยเดิม

ความเป็นมา

แต่เดิมนั้น อาจารย์ชาติรี ทองตะนาว กับพวกได้ไปปล้นสะดมเพื่อหวังสมบัติ แต่เมื่อได้หีบสมบัติมา ก็พบว่าข้างในนั้นเป็นตำราการทำรูปหอม จึงได้นำตำราดังกล่าวไปคืนให้กับเจ้าของแต่เจ้าของ ไม่รับคืน ดังนั้นท่านอาจารย์ชาติรี จึงได้นำตำรารูปหอมที่ได้มา กลับมาศึกษาและหัดทำตามตำรามาเรื่อย ๆ อย่างจริงจัง จนได้เริ่มก่อตั้งโรงรูปทองตะนาว ซึ่งปัจจุบันได้ก่อตั้งมาได้ 5 ปีกว่าแล้ว

ในอดีต โรงรูปนั้นตั้งอยู่ที่ 102 ถนนศรีอุทัย อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี แต่เนื่องจาก การทำรูปนั้น ก่อให้เกิดมลพิษเป็นอย่างมาก จึงได้ย้ายโรงรูปมาอยู่ที่บ้านเลขที่ 62 หมู่ที่ 2 ตำบลเกาะเทโพ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานีแทน ปัจจุบันอาจารย์ชาติรี ทองตะนาว ได้สมรส กับนางลำไย ทองตะนาว และมีบุตรชายด้วยกัน 2 คน

อุปกรณ์และขั้นตอนการทำรูป

อุปกรณ์ที่ใช้

1. ไม้ปักรูป
2. ผงยางบง
3. ขี้เลื่อย
4. น้ำเปล่า
5. สี
6. กลิ่น

ขั้นตอนการทำรูป

รูปหอม ในสมัยโบราณ นิยมปั้นรูปหอมสำหรับบูชาพระ โดยใช้สมุนไพร และเครื่องหอม เช่น กายาน จันทร์เทศ อบเชย นำผงรูปที่ได้มาขยี้กับก้านรูป ที่ทำจากไม้ไผ่สีสุก โดยขยี้ลงบนกระดานชนวนด้วยอุ้งมือ

ปัจจุบันการผลิต รูป ที่ทั้งที่ผลิตด้วยมือ และเครื่องจักร โดยข้อแตกต่างคือ รูป ที่ผลิตจากเครื่องจักรจะมีผิวที่เรียบ และมีขนาดได้มาตรฐานกว่า รูป ที่ผลิตด้วยมือ

1. นำไม้ไผ่มาเหลาเป็นก้านรูปให้ได้ตามความต้องการ
2. นำเอาก้านรูปไปชุบน้ำตามระยะที่ต้องการ แล้วจากนั้นนำไปคลุกกับผงยางบง และขี้เลื่อย จึงสลัดออก ขนาดของดอกหากต้องการดอกโตๆ ก็ให้คลุกขี้เลื่อยหลายๆ ครั้ง
3. จากนั้นเมื่อได้ขนาดตามต้องการก็นำไปตากแดดจนแห้ง ต้องการสีอะไรก็ให้นำไปชุบสีนั้น
4. นำไปตากแดดให้แห้งอีกครั้ง เมื่อเสร็จขั้นตอนการทำดังกล่าวก็นำมาอัดเสปรย์บรรจุลงซองขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้กลิ่นหอมของรูปออกมา

ซึ่งหากจะทำ รูปหอม ให้นำ รูป ไปย้อมด้วยสีผสมอาหาร แล้วนำตากแดดให้แห้ง หลังจากนั้นนำรูปที่ได้ไปจุ่มลงใน essential oil แล้วนำไปผึ่งให้แห้ง

ส่วนการทำ กายาน นั้น ใช้ส่วนผสมเหมือน รูปหอม เพียงแต่นำไปใส่แม่พิมพ์เพื่อให้เป็นรูปต่าง ๆ เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปดาว รูปหอย เป็นต้น

ขั้นตอนการทำโคนรูป

นำผงยางบงและขี้เลื่อยมาผสมกัน แล้วปั้นเป็นรูปทรงปิรามิดเล็กๆ แล้วไปตากแดดให้แห้ง ชูบตามสีที่ต้องการแล้วตากแดดให้แห้งอีกที จากนั้นจึงนำมาฉีดยาฆ่าแมลงป้องกันปลวก

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

เหลาไม้ฝัดตามต้องการ

รอเข้าเครื่องกำจัดเส้น

เครื่องกำจัดเส้น

กำจัดเส้นแล้ว

นำชุบน้ำตามต้องการ

ผสมผงยางบงกับซีเมนต์

คลุกกับผงยางบงกับซีเมนต์ที่ผสมไว้

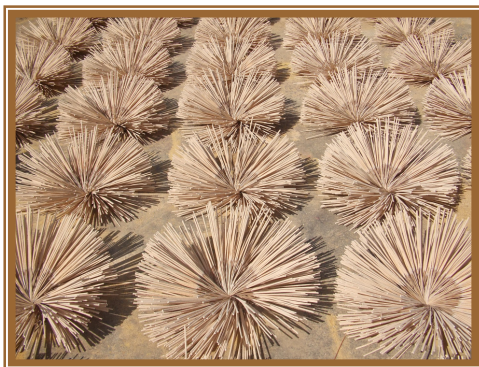

นำมาสั้ดออก

นำออกตากแดด

ทำเป็นพุ่ม

หมั้ดรวมกัน

สีทำก้านรูป

จุ่มน้ำขนาดตามต้องการ

พร้อมตากแดด

ตากแดด

กลุ่มลูกค้าและการจัดจำหน่าย

กลุ่มลูกค้า

มีทั้งในประเทศไทย โดยมีการจัดส่งทั่วทุกภูมิภาค โดยเฉพาะภาคใต้ของไทย
นอกจากนั้น ยังได้จัดส่งสินค้าออกสู่ตลาดนอกประเทศอีกด้วย

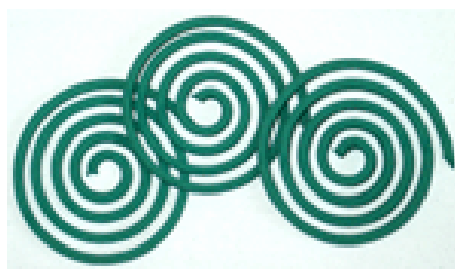
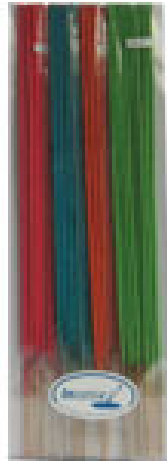
การจัดจำหน่าย

การจำหน่าย จะเริ่มจากการที่ลูกค้ามาสั่ง **ORDER** เอาไว้ตามยอด จึงจัดทำ
ให้ตามดังกล่าวพร้อมทั้งจัดส่งให้อีกด้วย

ประโยชน์ของธูปหอม

เป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสมุนไพรพื้นบ้านและไม้พื้นเมือง เช่น ตะไคร้ แปะรำ มะลิ ฯลฯ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ช่วยส่งเสริมภูมิปัญญาไทย ทำให้เกิดเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ชื่อเสียง และเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป โดยธูปหอมดังกล่าวเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความพิเศษอย่างมาก เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ให้กลิ่นหอม มีสีสวยงดงามน่าใช้ เมื่อได้กลิ่นแล้วรู้สึกผ่อนคลาย อีกทั้งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสมุนไพรมีความพิเศษอีกด้าน คือช่วยไล่ยุงและแมลงต่างๆ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้และทรัพยากรธรรมชาติ

ต้นบง

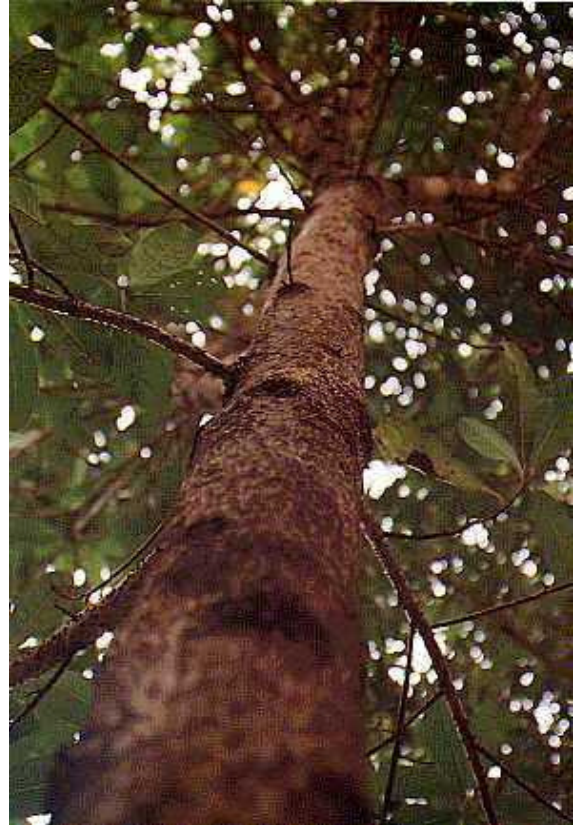
ชื่อทางวิทยาศาสตร์ Persea kurzii

อยู่ในวงศ์ Lauraceae

ชื่อสามัญ เรียกทั่วไปแตกต่างกันไปแตกต่างกัน

กันไปตามท้องถิ่นในเมืองไทยว่าบง ปง มง หมียางบง (Yangbong)

ไม้บงเป็นพันธุ์ไม้ที่น่าสนใจมีประโยชน์หลายประการกล่าวคือเป็นพันธุ์ไม้ที่ขึ้นได้ง่าย แรกหน่อได้ดีเนื้อไม้เหมาะสำหรับใช้ในการทำเครื่องมือเครื่องใช้และใช้ทำเชื้อเพลิงเปลือกนำไปทำธูปและผสมสารกำมะถันทำยากันยุงได้ ยางใช้อุดรอยรั่วต่างๆได้ดี ปัจจุบันต้นบงธรรมชาติได้ถูกทำลายลงไปมาก เนื่องจากราษฎรต้องการ ขุดลอกเปลือกนำไปขาย โดยการตัดโค่นต้นบงลงมาเพื่อทำการขุดเปลือก สำหรับไม้บงจัดเป็นไม้หวงห้ามประเภท ข. ส่วนเปลือกของไม้บงก็เป็นของป่าหวงห้ามด้วย

ลักษณะทั่วไป

เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า ขณะนี้ป่าไม้ประเทศไทยได้ถูกทำลายมากจนเหลือน้อยลงไปทุกวัน หากปรากฏว่ายังมีการทำลายป่าอย่างสม่ำเสมอเช่นทุกวันนี้ ภายในเวลาไม่

นานเราก็จะไม่มีป่าหลงเหลืออยู่เลย ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการป้องกันโดยรีบด่วน บริเวณใดที่ได้ถูกบุกรุกทำลายไปแล้วก็ควรจะได้มีการปลูกป่าขึ้นมาใหม่ เช่น การปลูกสร้างสวนป่าที่ได้กระทำกันอยู่ในขณะนี้ สำหรับพันธุ์ไม้ที่นำมาปลูกสร้างสวนป่าในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เราคำนึงถึงไม้โตเร็วจากต่างประเทศ เช่น กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ และยูคาลิปตัส ฯลฯ โดยเรลืมนึกถึง

ถิ่นกำเนิดของไม้ชนิดนั้นๆ ผลกระทบต่างๆ จะเกิดขึ้นอย่างไรเรายังไม่มีการทดลองและค้นคว้าหาข้อสรุปมาก่อน หากจะหันกลับมาดูไม้ในบ้านเราเอง ซึ่งมีอยู่หลายชนิดที่มีประโยชน์ทางเศรษฐกิจยิ่งกว่าไม้ที่เรานำเข้ามาจากต่างประเทศกันบ้าง เราก็พบว่ายังมีไม้ชนิดต่างๆ เป็นจำนวนมาก ที่น่าสนใจ น่าศึกษาสำหรับในที่นี่จะกล่าวถึง **ไม้บง**

ไม้บง เป็นไม้ขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ความสูง ประมาณ 10–15 เมตร (ตาม พ.ร.บ. ไม้หวงห้าม มีขนาดจำกัด 100 ซม.) ไม้บงเป็นไม้ที่มีเรือนยอดเป็นพุ่มกว้างเปลือกค่อนข้างหนา สีเทาแก่ เปลือกในมีสีขาวและสีแดง

ลักษณะใบ

ใบมีขนาดกลางเป็นรูปไข่โคนเรียว ปลายใบแหลม ผลิออกจากกิ่งสลับกัน เนื้อใบหนา แสดงลักษณะอ้วนน้ำมาก มีเส้นใบ 7–11 คู่ ใบของยางบง ลักษณะดอก – ผล ดอกเป็นช่อออก

ที่ปลายกิ่งผลกลมเล็กคล้าย ผลหว่า มีเยื่อหุ้มผล เมล็ดมีเมล็ดเดี่ยว สามารถผลิดกล้ำไม้ได้กล้าเดี่ยวต่อหนึ่งผล เส้นผ่าศูนย์กลางของเมล็ด ประมาณ 0.4–0.7 ซม. เปลือกเมล็ด เมื่อแก่ล่อนได้ผิวในมีน้ำมัน เล็กน้อยจากการสอบถามทราบว่า เมล็ดที่มีขนาดใหญ่จะได้ต้นบงที่มีลักษณะเปลือกหนากว่าต้นบงที่เกิด

จากเมล็ดที่มีขนาดเล็กกว่าเมล็ดจะแก่และร่วงประมาณเดือนมีนาคม–เมษายน หากไม่เก็บนำไปเพาะจะงอกเองใต้โคนต้นเมล็ดมีชีวิตการงอกสั้นไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน

การเตรียมพื้นที่ปลูกและการปลูก

ตอนต้นฤดูฝนก่อนการดำเนินการปักหลัก กำหนดระยะปลูกและดำเนินการปลูก ควรใช้รถแทรกเตอร์ เข้าไถพรวนดินเสียก่อน เพื่อจะได้ลดการแก่งแย่งของวัชพืชในระยะแรกของการปลูกต้นบง อีกทั้งจะช่วยให้กล้าบงตั้งตัวอย่างรวดเร็วและสามารถต่อสู้กับรากของวัชพืชได้ การปักหลักกำหนดระยะการปลูกและชุดหลุมปลูก สำหรับการปักหลักระยะปลูกมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้หมายถึงปลูกตรวจสอบการรอดตายของไม้ที่ปลูก และสะดวกในการปลูกซ่อมในภายหลัง นอกจากนี้จะทำให้เกิดความสวยงามและเป็นระเบียบ การเตรียมหลุมปลูกหากสามารถจัดเตรียม

หลุมให้กว้างและลึกยิ่งเป็นการดี แต่จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้น พื้นที่ที่มีการจัดเตรียมอย่างดี โดยมีการไถพรวน ไม่จำเป็นต้องขุดหลุมกว้างและลึก ขนาดของหลุมที่พอเหมาะในการปลูก ควรมีขนาด กว้าง 30 ซม. ยาว 30 ซม ลึก 40 ซม. ก็เป็นการเพียงพอกับพื้นที่ที่มีการไถพรวนแล้ว สำหรับกันหลุมให้ใช้ฟางข้าวแห้ง หญ้าแห้ง ใบไม้แห้ง หรือวัสดุอื่นใดในท้องถิ่น รองกันหลุม เพื่อให้เก็บความชื้นได้ดี และรากไม้หยั่งลงไปได้

ดินกำเนินและการกระจายพันธุ์

ไม้บงเป็นไม้ที่ขึ้นอยู่ในป่าดิบแล้ง ป่าเต็งรัง เป็นไม้ที่ไม่ผลัดใบ มีมากในบางจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในแถบที่มีฝนตกชุกมากๆ แถบจังหวัดมุกดาหาร นครพนม อุบลราชธานี และบางท้องที่ในภาคเหนือ มีชื่อเรียกตามท้องถิ่นทั่วไป เช่น บง ยาง บง ปง มง หรือหมี ไม้บงขึ้นในป่าดงดิบ ดังนั้นจึงชอบความชื้นมากปริมาณน้ำฝนในเขตที่จะปลูกไม้บงควรอยู่ระหว่าง 1,200 – 2,000 มม./ปี ดินที่ชอบ คือ ดินร่วนปนทราย อุดมไปด้วยอินทรีย์วัตถุ และเป็นดินลึกสามารถขึ้นในที่น้ำขังเป็นครั้งคราวในฤดูฝน เช่น ที่นาหรืออาจจะปลูกบนคันนาก็ได้

การขยายพันธุ์

ไม้บงเป็นไม้ที่ชอบขึ้นในที่ชื้นและมีได้มีการกระจายโดยทั่วไป ดังนั้นการเก็บหาพันธุ์ไม้อาจจะได้จากแหล่งที่ขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคเหนือโดยเก็บเมล็ดไปเพาะเมล็ดเมื่อแก่ มีสีดำ และร่วง (หากไม่เก็บบนต้น) ประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน เมล็ดที่ร่วงและเก็บไปเพาะเลยโดยไม่มีการเก็บไว้ค้างปี เมล็ดก็จะงอกดี มีเปอร์เซ็นต์การงอกประมาณ 80-90 % โดยเมล็ดจะเริ่มงอกหลังจากเพาะแล้วประมาณ 15-30 วัน การเก็บเมล็ดไม้บงมี 2 วิธี คือ

1. เก็บจากต้นโดยตัดข้อผล หรือใช้บันไดพาดโคนต้นช่วยในการเก็บผลขณะที่ผลยังไม่แก่จัดถึงกับร่วงหล่นเมล็ดจะยังมีเนื้อเยื่อหุ้มอยู่ ซึ่งก่อนจะเพาะต้องเอาเนื้อเยื่อออกก่อน
2. เก็บตามโคนต้นที่ร่วงหล่นตามโคนต้นแม่ หรือโคนต้นไม้อื่นที่อยู่ใกล้เคียง หากไม่เก็บเมล็ดที่ร่วงหล่นจะงอก เราสามารถถอนกล้ามาชำลงถุงได้ด้วย ไม้บงขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด เนื่องจากมีเมล็ดขนาดใหญ่ สามารถจะเพาะลงถุงพลาสติกโดยตรงได้ การเพาะเมล็ดควรจะเพาะจากเมล็ดทันทีไม่เกิน 30 วัน

วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับผลและเมล็ด

ผลที่เก็บมาซึ่งมีเนื้อเยื่อหุ้มอยู่นั้น ถ้าเพาะทั้ง ผล เพอร์เซ็นต์การงอกจะต่ำ เพราะวาก่อนเมล็ดจะงอกเนื้อของผลจะเกิดการหมักเน่า มีเชื้อราเกิดขึ้นมาทำลายการงอกของเมล็ดวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดด้วยการนำผลที่มีเนื้อเยื่อ หุ้มมาขยาดด้วยมือ (ห้ามใช้เท้าเหยียบเป็นอันขาดเพราะเปลือกเมล็ดมีลักษณะบางมาก จะทำให้เกิดอันตรายแก่ต้นอ่อนที่อยู่ภายในเมล็ด) แล้วล้างน้ำเพื่อให้เนื้อเยื่อหลุดออกไป แล้วนำไปเพาะ หรือนำเมล็ดไปฝังลงในที่ร่มให้แห้งเสียก่อนแล้วนำไปเพาะก็ได้ เมล็ดที่เพาะตามที่กล่าวมาแล้วจะมีเปอร์เซ็นต์การงอกประมาณ 80 – 90 % ขึ้นไป สำหรับการเพาะเมล็ดนั้นสามารถทำการเพาะได้ 2 วิธี คือ

1. การเพาะเมล็ดลงถุงพลาสติก

โดยตรง โดยใช้ถุงพลาสติกขนาด 4x6 นิ้ว เจาะรูด้านข้างเพื่อระบายน้ำได้บรรจุดินร่วนปนทราย หรือดินเหนียวผสมทรายหรือแกลบเผาในอัตราส่วน 1:1 ให้เต็มถุง บนปากถุงอาจโรยด้วยทรายหยาบ เล็กน้อยเพื่อกันดินไหลด้วยก็ได้แล้วนำถุงไปไว้ในที่ร่ม ไม้หรือเรือนเพาะชำรดน้ำให้ชุ่มแล้วจึงใช้เมล็ดบงฝังลงไปในดินลึกประมาณ 3 - 4 เดือน จึงนำออกไปปลูก

หรือกล้าไม้มีความสูงประมาณ 30 – 45 ซม.

2. การเพาะลงแปลงเพาะ

การเพาะโดยวิธีนี้จะต้องจัดเตรียมแปลงเพาะขนาดความกว้าง 0.75 – 1 เมตร ขนาดความยาวแล้วแต่สภาพของพื้นที่ปกติใช้แปลงเพาะขุดยกสูงเป็นหลังเต่าประมาณ 20 ซม. รวนดินให้ร่วนรอบแปลงปักฟากไม้ไผ่โดนรอบเพื่อกันดินไหลหนี เมื่อรดน้ำแปลงเพาะควรอยู่กลางแจ้งจากนั้นโรยเมล็ดไม้บงลงบนแปลงให้สม่ำเสมอเกลี่ยดินให้กลบเมล็ด ขนาดหนาประมาณ 0.5 ซม. ใช้ฟางแห้งหรือหญ้าคาคลุมทับบนแปลงเพื่อรักษาความชื้น รดน้ำทุกวัน เช้า – เย็น จนเมล็ดงอก เมื่อใบแท้เริ่มปรากฏประมาณ 4 – 6 สัปดาห์ จึงย้ายชำลงถุงพลาสติกที่เตรียมไว้ รดน้ำทุกวันจนกว่าจะได้กล้าขนาดปลูก ความสูงประมาณ 30 – 40 ซม. ซึ่งใช้เวลานานประมาณ 3 – 4 เดือน

การเจริญเติบโต

การเจริญเติบโตของไม้บง ในแต่ละท้องถิ่นจะมีอัตราการเจริญเติบโตแตกต่างกันไป อาจจะเนื่องมาจากปัจจัยที่เกี่ยวกับปริมาณน้ำฝนสภาพพื้นที่ดิน ซึ่งในการปลูกจะต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ให้มากประเทศไทย ขณะนี้ยังไม่มี การเก็บตัวเลขเกี่ยวกับการเจริญเติบโตของ ต้นบงจากการสังเกตและสอบถามจากชาวบ้าน ที่ปลูกไม้บงเพื่อการขุดลอกเปลือกขาย โดยการ ตรวจวัดแล้วปรากฏว่า ไม้บงมีอัตราการเจริญเติบโตดังนี้

กล้าไม้อายุ 3-4 เดือน พร้อมจะนำไปปลูก

ยางบงอายุ 1 ปี

ยางบงอายุ 2 ปี

ปลูกยางบกในระบบวนเกษตร

ลักษณะลำต้น

- ต้นบง อายุ 1 – 2 ปี มีความสูงประมาณ 0.50 – 1.50 เมตร
- ต้นบง อายุ 3 – 5 ปี มีความสูงประมาณ 2 – 3 เมตร
- ต้นบง อายุ 6 – 7 ปี มีความสูงประมาณ 4 – 7 เมตร
- ต้นบง อายุ 6 – 7 ปี มีเส้นรอบวงประมาณ 50 – 100 เซนติเมตร ซึ่งสามารถจะขุดลอกเอาเปลือกนำมาใช้ประโยชน์ได้แล้ว

การขุดลอก

การขุดลอกเปลือกจะขุดลอกเปลือกเพียงหนึ่งในสี่ของลำต้นตลอดความยาว ของลำต้นหากขุดลอกเปลือกทั้งหมดทั้งต้น ต้นเดิมจะตายเช่นเดียวกับการถางต้นไม้ ในปีต่อมา ก็สามารถขุดลอกเปลือกได้อีก โดยขุดลอกเปลือกเพียงหนึ่งในสี่ของลำต้นอีกด้านหนึ่ง ตลอดความยาวของลำต้นขุดลอกเปลือกสลับกันไปเช่นนี้ทุกปี จนถึงปีที่ 5 ก็สามารถย้อนกลับมาขุดบริเวณที่ขุดในปีแรกอีก ในการขุดแต่ละครั้งต่อหนึ่งต้นเราสามารถขุดเปลือกแล้วนำมาตากแห้งจะได้ประมาณ 20–30 กก. ราคาขายประมาณ กก.ละ 5 บาท คิดเป็นเงินประมาณ 100 – 150 บาท ต่อการขุดแต่ละครั้งภายในหนึ่งต้น

การขูดลอกเปลือกยางบก หากมีการปลูกสร้างสวนป่า ในเนื้อที่ 1 ไร่ ระยะปลูก 4x4 เมตร จำนวน 100 ต้น ปีที่ 6 – 7 เราสามารถขูดลอกเปลือกไม้ยางจำนวน 100 ต้น โดยทำการขูดลอกเปลือกเป็นรอบหมุนเวียนได้ทุกปีจะนั้นจะมีรายได้จากการขูดลอกเปลือกขาย ประมาณ 10,000 – 15,000 บาท/ไร่/ปี

การขูดลอกเปลือก

เปลือกยางบกที่ขูดออกมารอการนำไปใช้ประโยชน์

เนื้อไม้ยางบัง

การใช้ประโยชน์

1. ประโยชน์ของเนื้อไม้ จากการสอบถามจากชาวบ้านนิยมใช้ไม้บังทำเครื่องมือเครื่องใช้ เพราะไม้บังมีความทนทานพอสมควร
2. ประโยชน์ของเปลือกไม้ ไม้บัง เปลือกใช้มัดให้ละเอียดผสมขี้เลื่อยและการช่วยทำรูป และผสมกำมะถันใช้ทำยากันยุงได้ดีด้วย โดยปกติ จะใช้เปลือกไม้บัง เมื่อต้นไม้บังที่ปลูกแล้ว มีอายุ 6 - 7 ปี ซึ่งต้นไม้บังจะมีเส้นรอบวงประมาณ 50 - 100 ซม. แต่ก็แล้วแต่สภาพพื้นที่ที่ปลูก
3. ประโยชน์ของยางไม้บัง มีน้ำยางเมือกสีขาวเหมือนนมสด ใช้อุดรอยรั่วต่างๆ ได้ดี ใช้เป็นส่วนผสมในการทำฟิล์มภาพยนตร์ จากการสอบถามจากชาวบ้านในสมัยก่อนใช้ยางบัง โอบรอบโคนเสาไม้ ซึ่งสามารถป้องกันปลวก มอด มด เจาะกินเนื้อไม้ และยังใช้ไม้ยางบังเป็นส่วนผสมในการ

บทสรุป

เนื่องจากขณะนี้ไม้บัง กำลังเป็นที่นิยมปลูกอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในท้องที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ราษฎรจะทำการปลูกไม้บังเพื่อต้องการขุดลอก นำไปขาย แต่ในการที่จะทำเปลือกไม้บังไปขาย ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติ กล่าวคือ เปลือกไม้บัง (ที่ขึ้นในป่า) เป็นของป่าหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. 2505 อัตราค่าภาคหลวง ร้อยละ 10 ของราคา ราษฎรสามารถครอบครองได้ไม่เกิน 10 กก. แต่ขณะนี้เปลือกไม้บังที่ราษฎรซื้อขายกันในตลาด (ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ส่วนใหญ่

เป็นเปลือกไม้บงที่ราษฎรปลูกขึ้นเอง ไม่ได้นำมาจากป่า ซึ่งตามสภาพความเป็นจริงในป่าท้องที่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกือบจะไม่มีไม้บงเหลืออยู่แล้ว ดังนั้นจึงเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ทำการจับกุมโดยกล่าวหาว่าราษฎรนำเปลือกไม้บงมาจากป่า ซึ่งถือเป็นของป่าหวงห้ามอย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้มีการตราพระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. 2535 จึงเปิดโอกาสให้ราษฎรผู้ปลูกไม้บงสามารถนำเปลือกไม้บง ซึ่งขุดลอกจากต้นบงที่ปลูกขึ้นเองในที่ดินกรรมสิทธิ์ไปขายได้ถูกต้องตามกฎหมายได้แล้ว